Asiantuntijakuuleminen
Eduskunta 8.5.2018

Asko Suikkanen
Emeritusprofessori, Lapin yliopisto

Työvoimaosuus, työllisyysaste, työttömyysaste ja vuoden aikana työttömänä olleet koko maassa

	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2017
Työvoimaosuus (15-74v.)	69,2	64,6	66,4	66,4	66,1	65,6	65,8
Työllisyysaste (15-64v.)	74,1	61,1	66,9	68,0	67,8	68,1	69,6
Työttömyysaste (15-74v.)	3,2	15,4	9,8	8,4	8,4	9,4	8,6
Vuoden aikana työttömänä olleet (eri henkilöä)	*	808802	628621	556985	620784	712971	653 063

* 464863 henkilöä vuonna 1991

Lähteet: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus; työttömien määrä TEM Työnvälitystilasto, vuositilastot

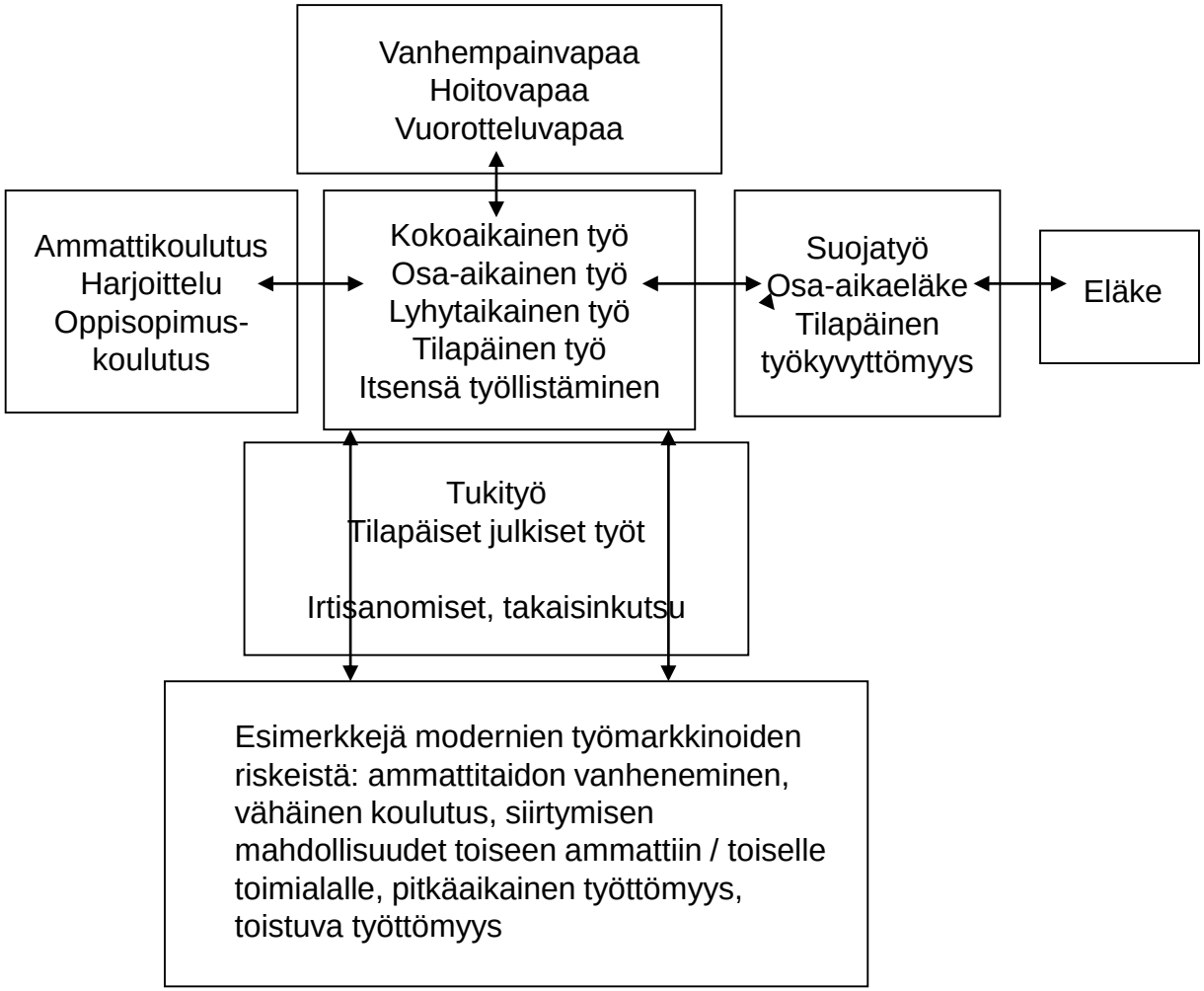

Kuvio. Työmarkkinasiirtymät moderneilla työmarkkinoilla
(Lähde: Mäkitalo, Suikkanen, Ylisassi & Linnakangas 2008, 524; perustuu Schmid 1998; 2002; 2008).

Erilaiset siirtymät Schmidin mukaan

- siirtymät koulutuksesta työhön ja päinvastoin
- siirtymät erilaisten työllisyysstatusten ja sopimusten välillä
- siirtymät hoivatyöstä työmarkkinoille ja päinvastoin
- siirtymät työllisyydestä työttömyyteen ja päinvastoin
- siirtymät työllisyydestä eläkkeelle (esim. työkyvyttömyys) ja päinvastoin

Schmid, G. (1998) Transitional labor markets: A new European employment strategy. Discussion Papers, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung, Forschungsschwerpunkt Arbeitsmarkt und Beschäftigung, Abteilung Arbeitsmarktpolitik und Beschäftigung, 98–206. URN: doi: http://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:0168-ssoar-128858.

Schmid, G. (2008) Full Employment in Europe: Managing Labor Market Transitions and Risks. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

Schmid, G. & Gazier, B. (2002) The Dynamics of Full Employment, Social Integration Throught Transitional Labor Markets. Cheltenham: Edward Elgar Publishing

Siirtymät (Schmid)

- integroivat siirtymät
- työllisyyttä ylläpitävät siirtymät
- eksklusiiviset siirtymät

- vapaaehtoiset siirtymät
- pakotetut siirtymät

Visioita työmarkkinoiden muutostendensseistä

1. Työn loppuminen
2. Siirtyminen työyhteiskunnasta tietoyhteiskuntaan
3. Työmarkkinoiden joustavuus
4. Työn epävarmuuden kasvu
5. Siirtymien työmarkkinat

	Palkkatyön merkityksen väheneminen	Siirtyminen työyhteis-kunnasta tietoyhteis-kuntaan	Työvoiman käytön joustavuuden laajeneminen	Työn epävarmuuden kasvu	Siirtymien työmarkkinat
Teoreetikko	J. Rifkin	M. Castells	A. Felstead	U. Beck	G. Schmid
Muutos-suunta	Palkkatyön loppuminen	Informaatioon perustuvan työn uudelleen organisoituminen	Yritysten erilaiset toimintaehdot	Siirtyminen ensimmäisestä modernista toiseen moderniin, täystyöllisyyden loppu	Siirtymien työmarkkinat, palkkatyön, koulutuksen, sosiaaliturvan ja kotityön uudet muodot
Muutoksen seuraukset	Jatkuva alityöllisyys, epävirallisen työn merkityksen kasvu	Globaali verkostoituminen, uudet työnjaolliset asemat, epävarmempi ja liikkuvampi työvoima	Rekrytointipolitiikan vaihtuminen, vaatimukset muutosvalmiudesta kasvavat	Moderni palkkatyömalli murtuu, jatkuva epävarmuus, palkkatyön ja sosiaaliturvan uudenlainen kietoutuminen	Siirtymät työelämässä ja sen rajapinnoilla lisääntyvät
Uhkakuva työelämä-toimijuudelle	Teknologinen kehitys ei luo uusia työpaikkoja, kansalaisyhteis-kunnan luominen ei onnistu	Työvoiman voimakas polarisoituminen	Työnteon muotojen epävakaistuminen, työntekijöiden vaikutus-mahdollisuuksien väheneminen, osaamisen uudistaminen	Työhön liittyvien valintojen yksilöllistyminen ja riskien kasvu, epätietoisuus valintojen seurauksista kasvaa	Työelämä-siirtymien katkoksellisuus, ei onnistuta puskuroimaan työn ja toimeentulon riskejä

Lähde: Suikkanen ym. 2001; Kinnunen & Suikkanen 2010; Lindh 2013